

REGIONALE GOLF & GROEN WORKSHOPS

2018 GEEL IS HET NIEUWE GROEN

Met wie zijn we hier?

Wat gaan we doen?

- 12.30   Geel is het nieuwe groen
                  Structurele speelkwaliteit
                  NGA-hoofdgreenkeeper met best practices
- 14.00   Pauze
                  Interactieve groepssessie
                  Excursie over de baan
- 16.00   Afsluiting met drankje

Foto: Peter Schalk

Foto: Myrte Eikenar

Foto: Leonard van Lenen

DE 'AMERIKAANSE' SCHOOL

HET MAAKBARE LANDSCHAP; DE MENS DICTEERT

DE 'SCHOTSE' SCHOOL

VOLG DE NATUUR

PINEHURST #2

US OPEN

Pinehurst No. 2
Hole 13

Before

After

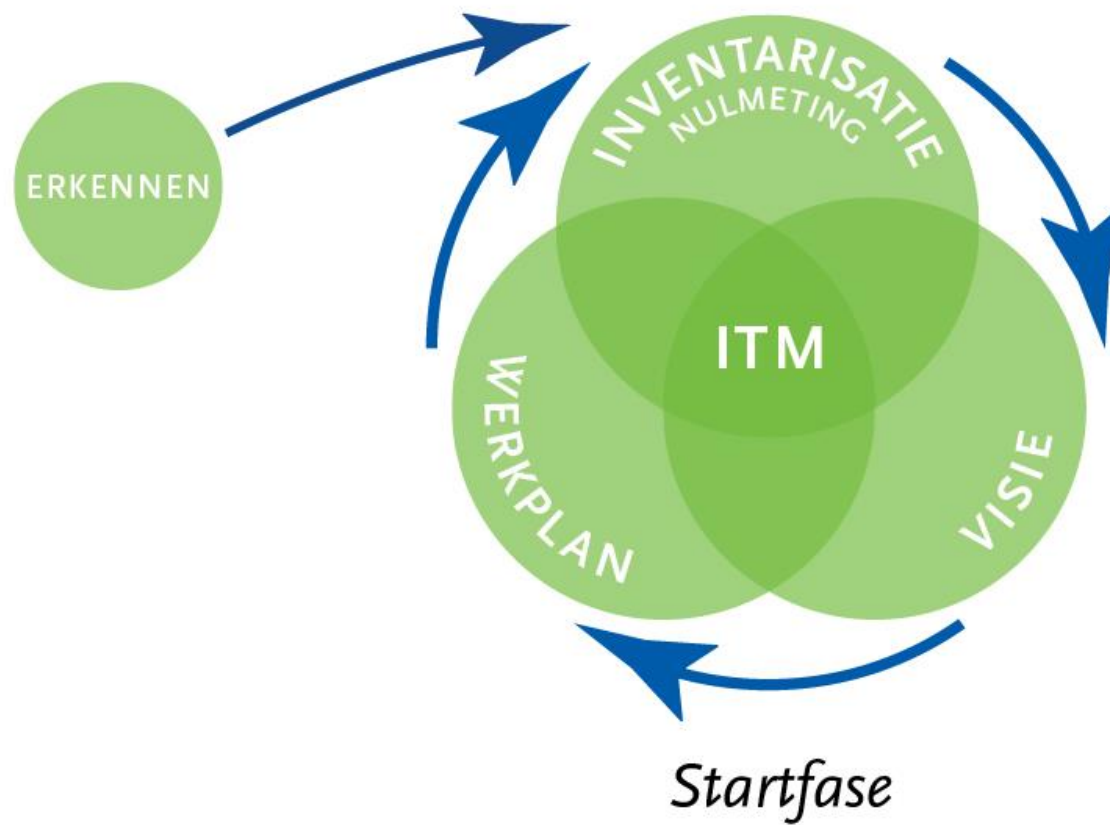

PLANMATIGHEID

STEL SCHADEDREMPELS VAST

Foto: Herman Berteler

STRUCTURELE SPEELKWALITEIT

Regionale Golf & Groen workshops – mei 2018

SPEELKWALITEIT

1. Betrouwbaarheid balrol
2. Stevigheid/bounce
3. Baluitrol (stimp)

Why Favour the Fine Grasses?

- **SUPERIOR PLAYING PERFORMANCE:**
drier, firmer, faster, smoother, truer and...
more consistent year-round
- Lower inputs - Sustainability.

→ STRI Programme Data; 2010-2017

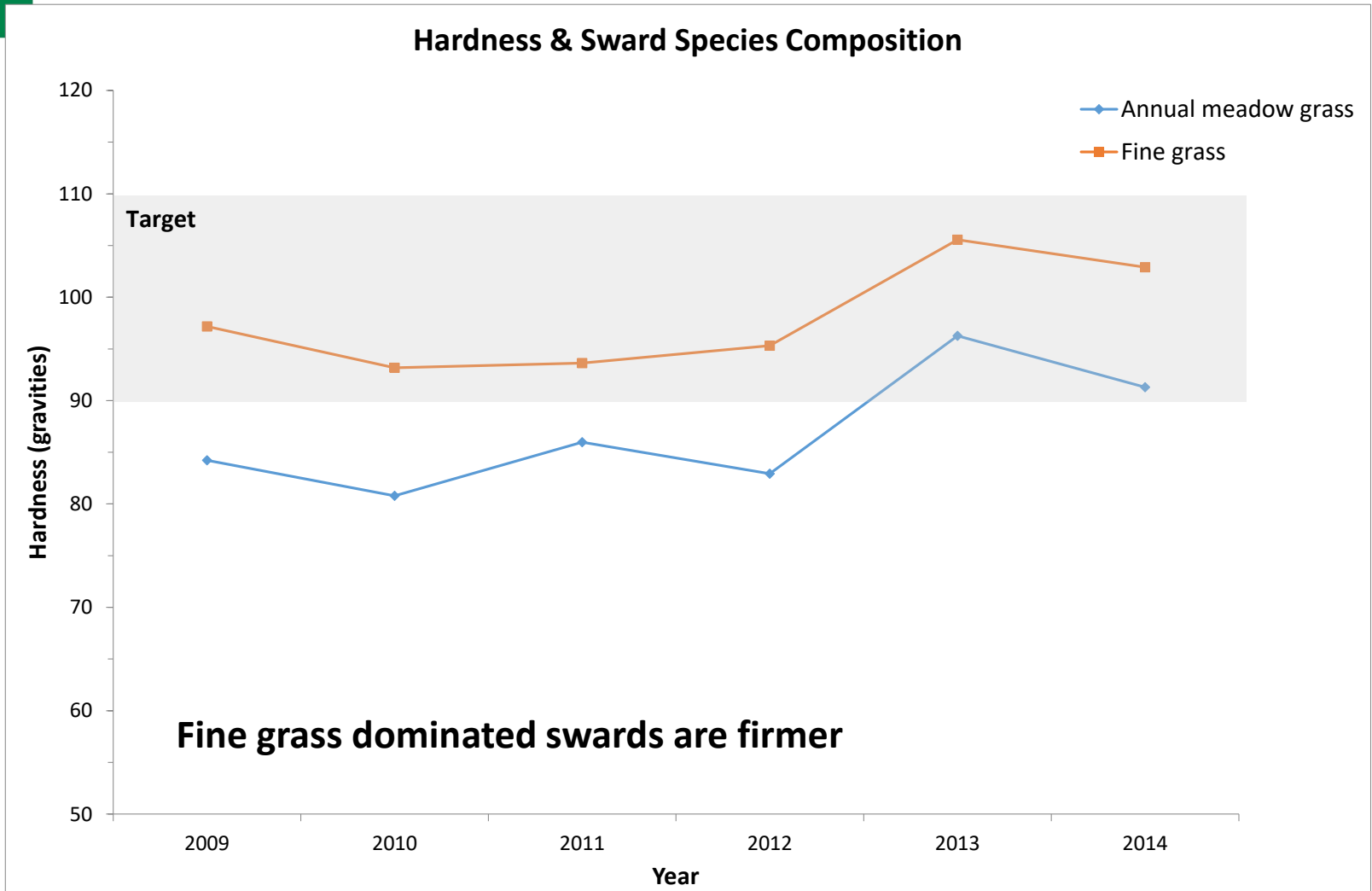
STRI

Proof of Performance

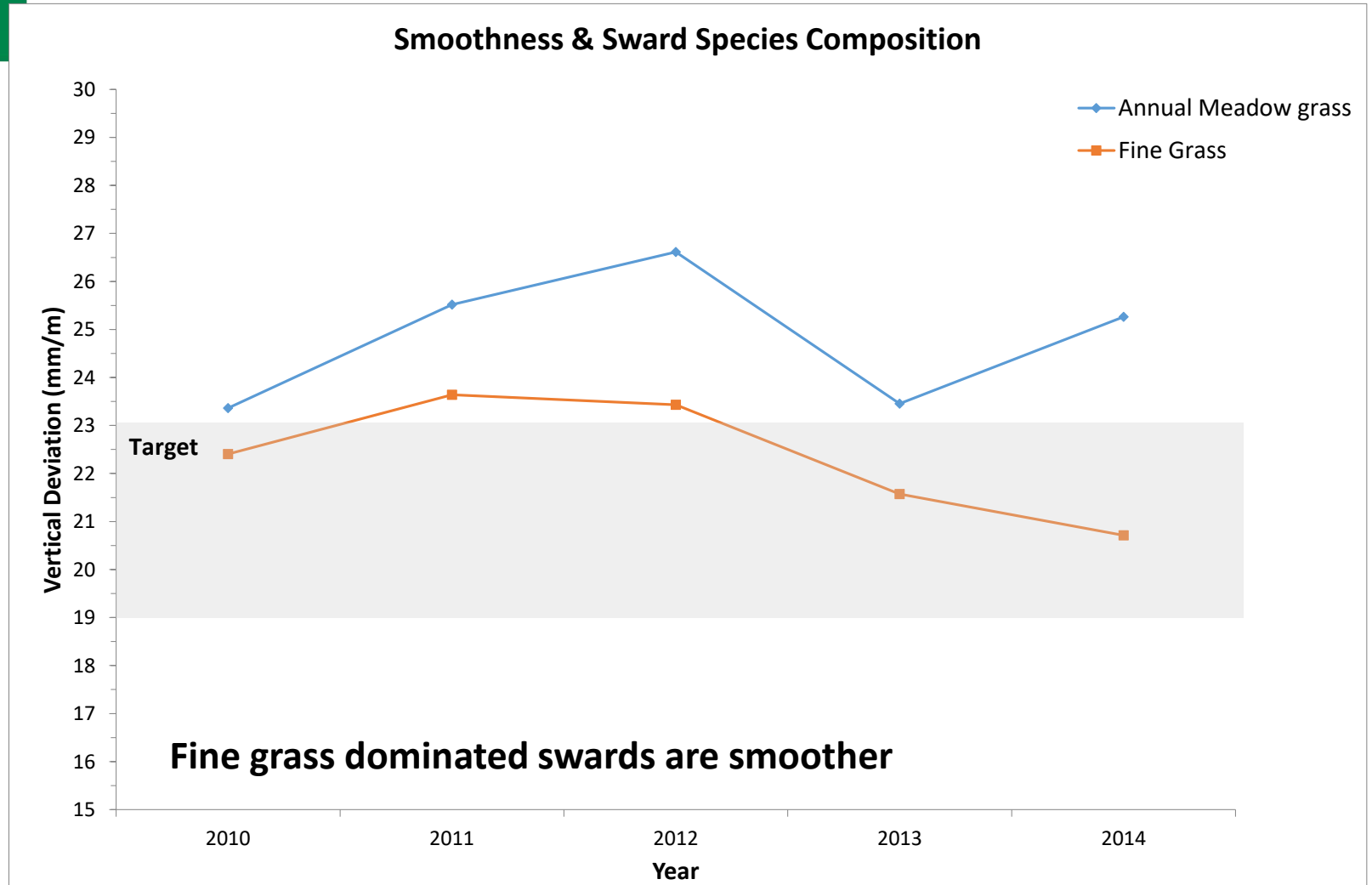

Bron: Richard Windows, STRI

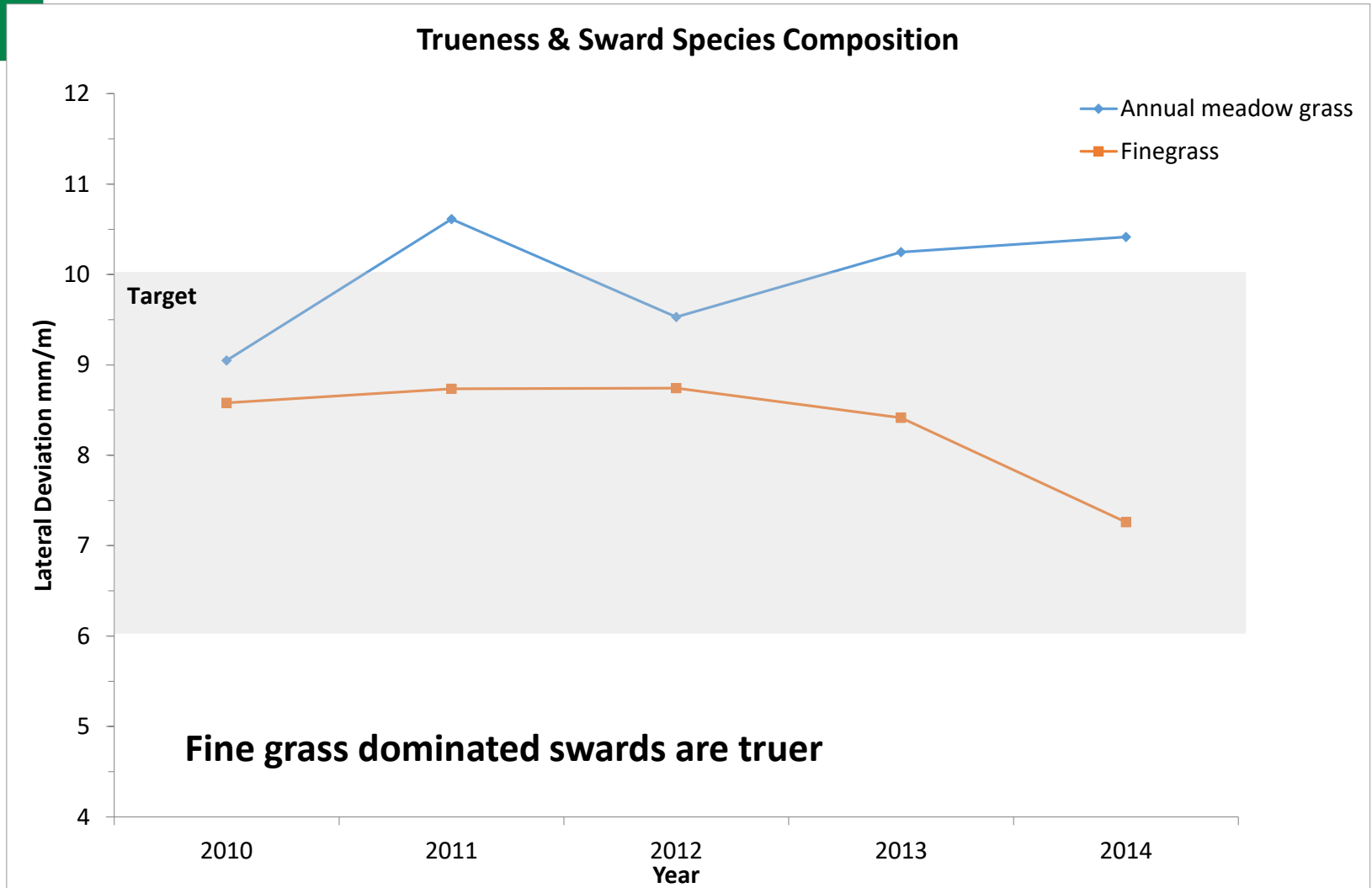
Hardness & Sward Species

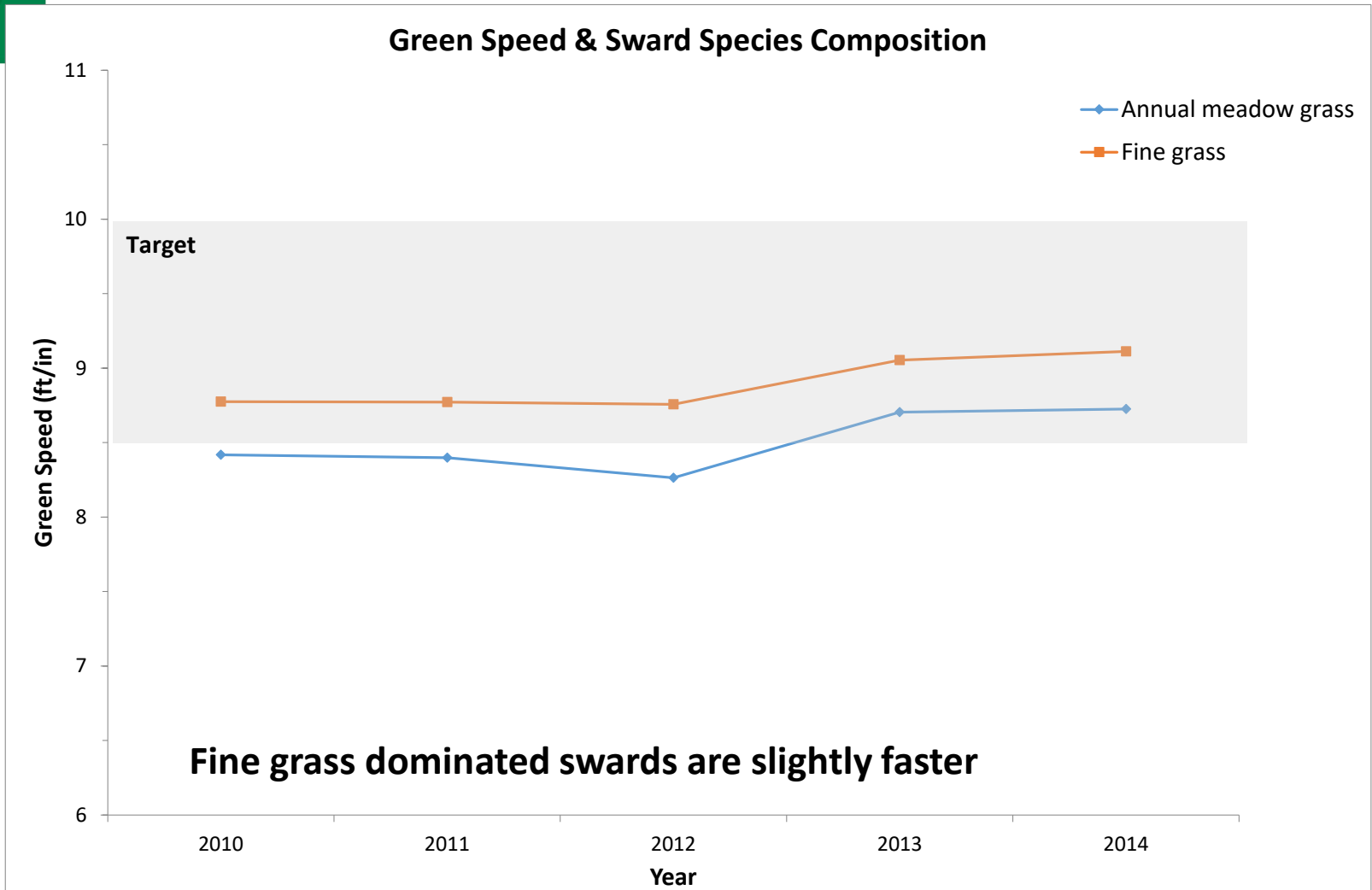
Smoothness & Sward Species

Trueness & Sward Species

Green Speed & Sward Species

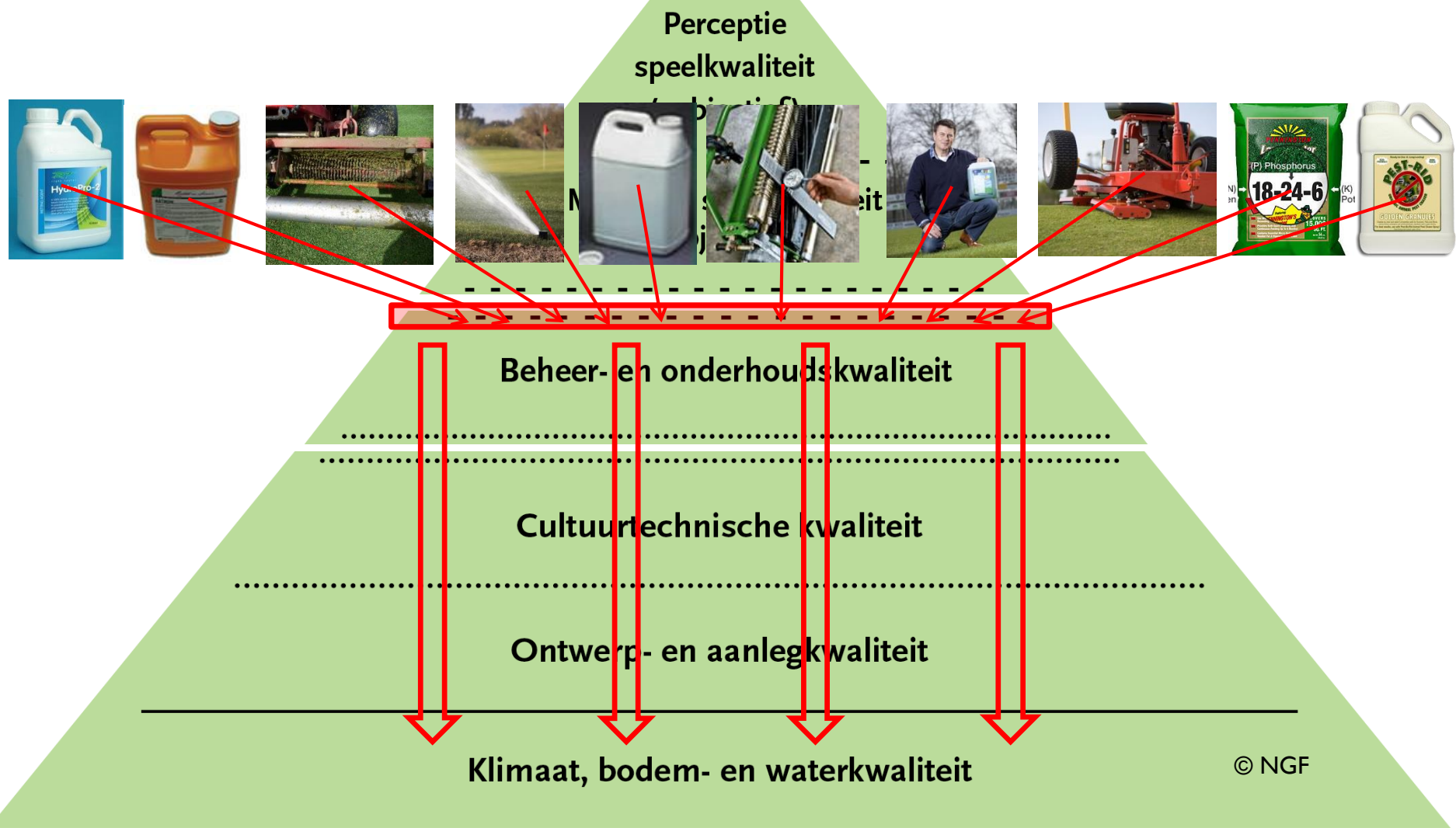
STRATEGISCH NIVEAU

Beheerkwaliteit als basis voor sportkwaliteit

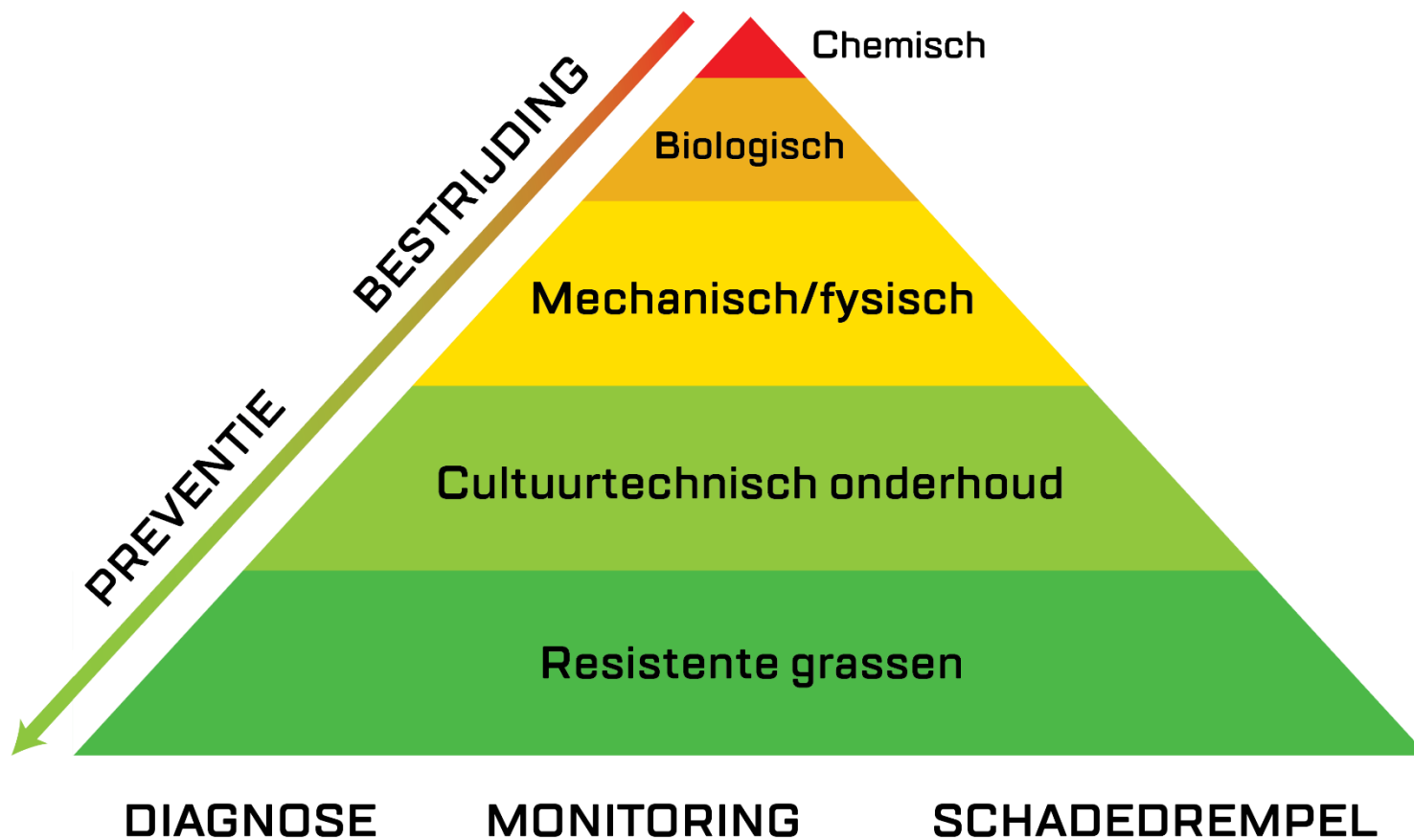
Een brede basis is nodig voor structurele speelkwaliteit

QUICK-FIXES, SCHIJNOPLOSSINGEN EN SYMPTOOMBESTRIJDING

INTEGRATED PEST MANAGEMENT

PARAMETERS

1. Meetbare eigenschappen

2. Streefwaarden

3. Kwaliteitsrichtlijnen

PARAMETERS & STREEFWAARDEN: GREENS

1. Vilt dikte: **15-10mm**
2. Gemiddelde wortellengte: **>12cm**
3. Roodzwenk
4. Struis
5. Dichtheid: **99%**

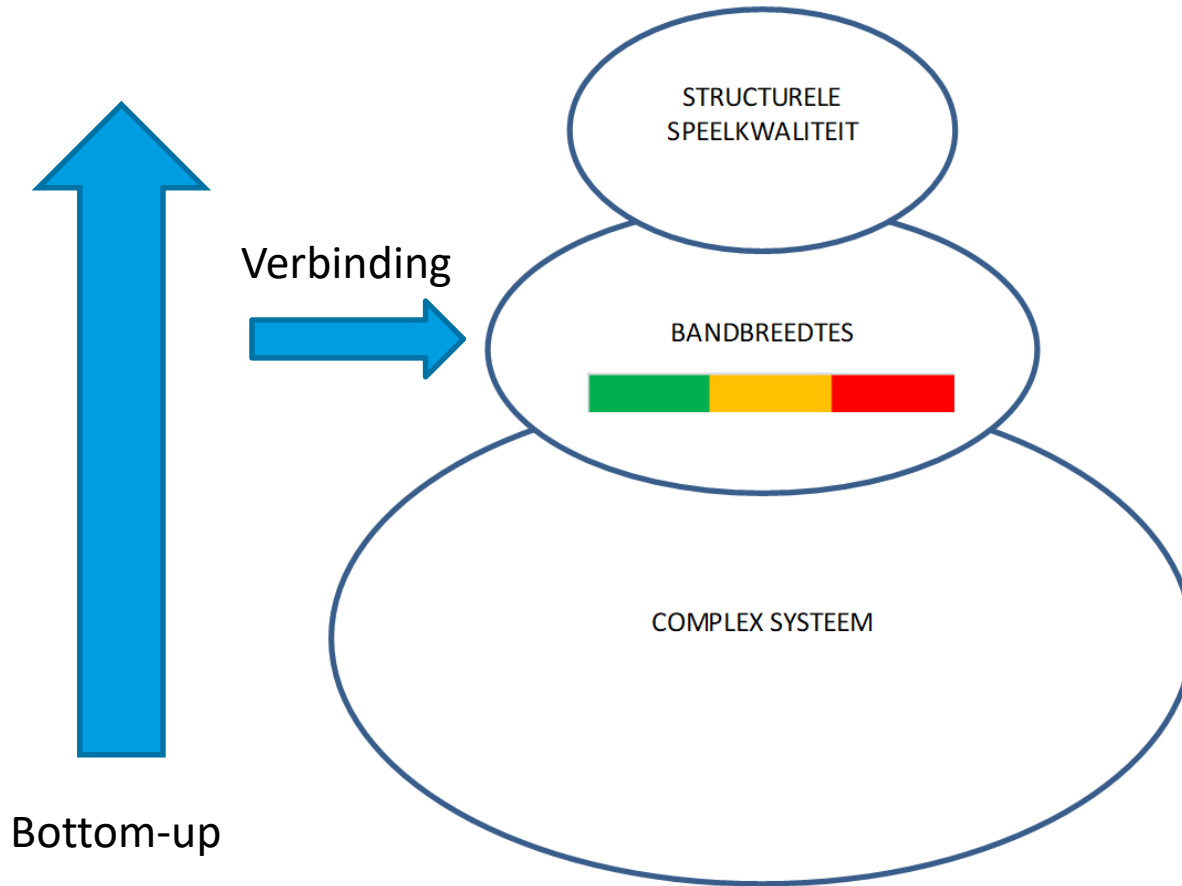
→ Straatgras **<10%**

PARAMETERS & STREEFWAARDEN: GREENS

1. Direct daglicht in december: **5-8 uur**
2. Verzadigde waterdoorlatendheid: **> 150 mm/u**
3. Organische stofgehalte 0 – 2 cm: **3-4%**
4. pH Bodem & Beregeningswater: **< 6,5**
5. Luwte: **Nee**

T.E.K.

1. Timing

2. Efficiency

3. Kwaliteit

SAVE THE DATES

KLM Open

13 en 15 september 2018, The Dutch

Nationaal Golf & Groen symposium

27 november 2018, Driebergen

TURF-kennisdag

28 november 2018, Driebergen

INDIVIDUELE BAANBEZOEKEN

NGF KONINKLIJKE NEDERLANDSE GOLF FEDERATIE

**NGF Agronomie
 Verslag baanbezoek**

DCC De Grijenberg
 2 Afd. Afdelingen (De Heren) 2
 Golfbaanweg 1
 3961 TD Aalden

Koninklijke Nederlandse Golf Federatie
 Postbus 880
 3720 WA Utrecht
 T: 033 464 51 70
 E: golf@ngf.nl

Datum bezoek: 3 augustus 2016

Aansteller:

Coen van Wijnen	E. van der Wal	E. van der Wal
Edwin Kruis	W. van der Wal	W. van der Wal
Henk Gertjan	W. van der Wal	W. van der Wal
Wim van der Wal	W. van der Wal	W. van der Wal
Thijs van der Wal	W. van der Wal	W. van der Wal
W. van der Wal	W. van der Wal	W. van der Wal

Samenvatting NGF agronomie: Het nodigen van golfbaan en club is het geheel van vragend land tuftjes en andere zaken die met betrekking tot de golfbaan en club zijn. Het nodigen van golfbaan en club is het geheel van vragend land tuftjes en andere zaken die met betrekking tot de golfbaan en club zijn. Het nodigen van golfbaan en club is het geheel van vragend land tuftjes en andere zaken die met betrekking tot de golfbaan en club zijn.

**Form in
 duitsland**

koert.donkers@ngf.nl en niels.dokkuma@ngf.nl

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

REGIONALE GOLF & GROEN WORKSHOPS

2018 GEEL IS HET NIEUWE GROEN

NGA-hoofdgreenkeeper
over
structurele speelkwaliteit

REGIONALE GOLF & GROEN WORKSHOPS

2018 GEEL IS HET NIEUWE GROEN

INTERACTIEVE GROEPSSESSIE

Regionale Golf & Groen workshops - mei 2018

Waar staan jullie op de ladder?

DUURZAAMHEIDSLADDER VOOR GREENS: UW WEG NAAR STRUCTURELE SPEELKWALITEIT

Stap 9 Een **dominante mix (>90%) van roodzwenk- en gewoon struisgras** wordt bereikt. **Chapeau!**

Stap 8 Terwijl **'firmness'** en een **droge top laag** steeds verder toenemen, vestigt **roodzwenkgras** zich steeds meer in een mix met **struisgras** en steeds minder straatgras (<20%).

Stap 7 De golfgrassen beginnen te domineren in een mix met straatgras (<30%). Het verder **optimaliseren** van het onderhoud is nu nodig om de **volgende stap** te maken. Er wordt ingezet op een nog **drogere top laag**.

Stap 6 **Struisgras** begint toe te nemen, maar straatgras blijft nog in groten getale aanwezig (>30%). In het doorzaaiprogramma komt ook roodzwenk steeds meer naar voren. Blijf nog steeds inzetten op minder meststoffen. **Handwater!**

Stap 5 **Vilt onder controle, schaduw afdoende verminderd**, maar straatgras is nog steeds ruimschoots aanwezig (>40%). Blijf **monitoren!** Terugval als de **focus** verloren gaat... lange wortels! **Handwater** geven is érg belangrijk!

Stap 4 **Al iets meer 'firme' condities**, waarbij vilt verder wordt beheerst en schaduw verminderd, maar **straatgras domineert** nog steeds. Een intensief **doorzaai** programma wordt gestart met vaak eerst een focus op struisgrassen.

Stap 3 **Drastisch minder water en meststoffen worden doorgevoerd**. Denken, durven, doen!

Stap 2 De **eerste grote praktische stappen** worden opgepakt: **drastisch verminderen schaduw, verbeteren luchtcirculatie en verhogen drainerend vermogen** van de bodem. Fundamentele **knelpunten** vanuit ontwerp of aanleg worden aangepakt.

Stap 1 Begin maar alvast **praktisch...** meer **licht, lucht** en verhogen **drainerend vermogen**, minder meststoffen en minder water. Een topdress programma wordt gestart voor de lange termijn. **Droog, droger, droogst** wordt de focus.

Stap 0 Een **natte, zachte, viltige grasmat**, gedomineerd door **straatgras**, vaak volop in **schaduw** en regelmatig onderhevig aan **schimmelaanvallen**. Allerlei kunstgrepen en hoog intensief onderhoud.

Stap 9 De golfers zijn erg blij: **met de seizoenen meebewegend een constante speelkwaliteit!** Maar ook: **minder stress** voor de beheerder! Maar: hoe wordt voorkomen dat er weer teruggevallen wordt op de ladder?

Stap 8 Nog even **volhouden!** Het **systeem bodem-water-gras** is bijna op orde en onder controle.

Stap 7 De golfers beginnen nu echt de **betere kwaliteit** te merken!

Stap 6 Vanaf nu wordt het **leuk** en wordt het resultaat na een paar jaar **slim werken** zichtbaar!

Stap 5 Blijven **communiceren!**

Stap 4 De **klachten stromen binnen...** val niet in de valkuil van allerlei schijnoplossingen, quick fixes en symptoombestrijding met wondermiddelen in het kader van **'keep it green'**. **Volhouden en vooral communiceren!**

Stap 3 De eerste klachten komen binnen. Een **lange adem, communicatie en volharding** zijn een absolute vereiste! Daar gaat ie dan...

Stap 2 **Plan van Aanpak** maken: verantwoordelijkheden, budget, tijdlijn, incl. meetbare sporttechnische en vooral materiaaltechnische doelstellingen. **'You can't manage what you can't measure.'**

Stap 1 **0-meting** uitvoeren. Niet-conformerende en fundamentele **knelpuntenanalyse** m.b.t. afbouw pesticide uitvoeren (door een onafhankelijk externe adviseur?). Zet enkel in op **onafhankelijke kennisvergaring**.

Stap 0 **Bewustwording:** 'OK, er moet wat veranderen!' Maar wat is ons verhaal? Wordt er aan een **communicatieplan** gewerkt? **'Geel is het nieuwe groen.'** Is **GEO** inmiddels behaald en geborgd op strategisch niveau?

TECHNISCH

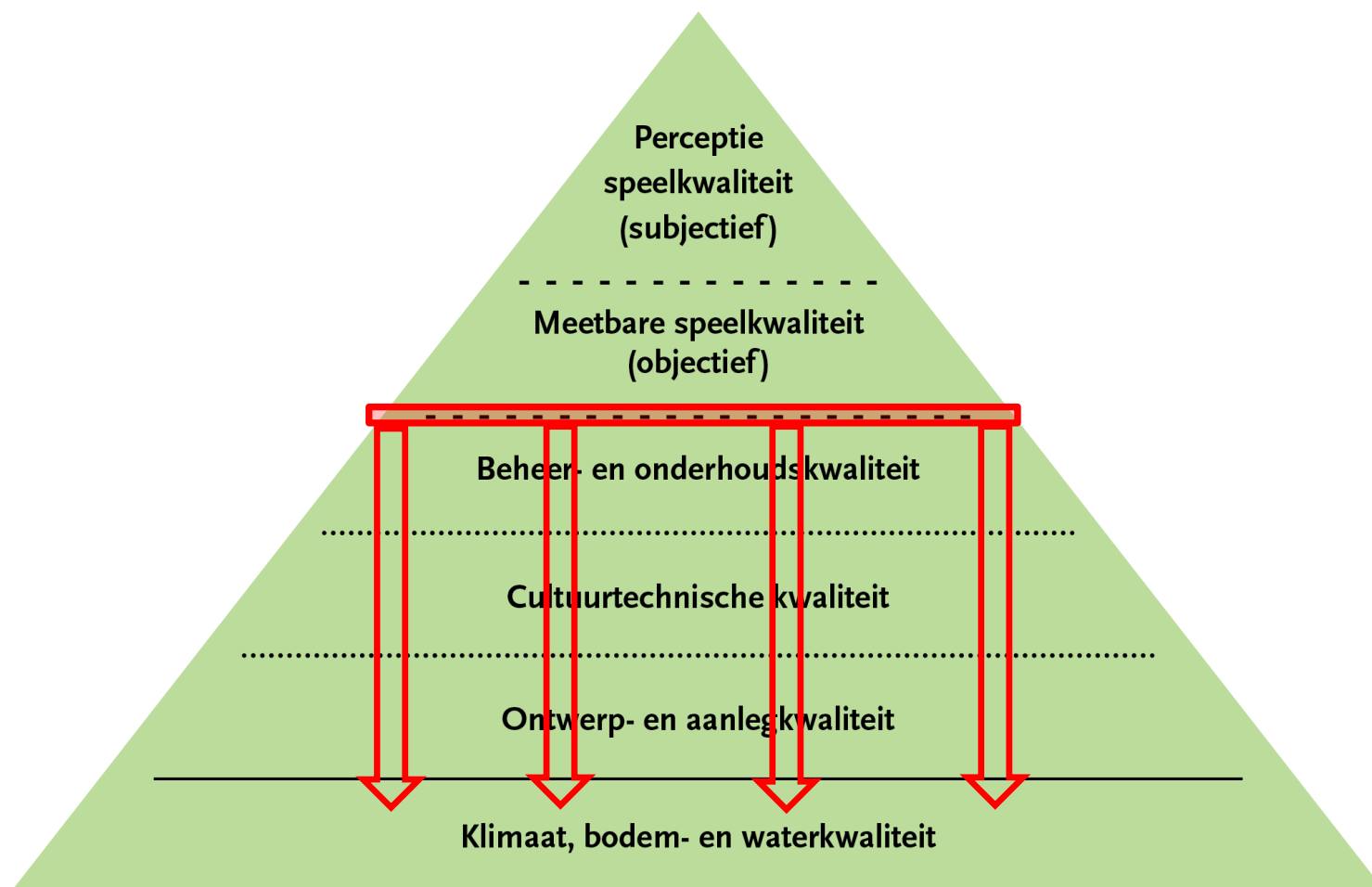
ORGANISATORISCH

STELLING

*De onderhoudskalender
moet leidend zijn
op de wedstrijdkalender.*

WAAR ZITTEN JULLIE ÉCHTE KNELPUNTEN?

STELLING

Op fairways is goede speelkwaliteit prima mogelijk zonder onkruidbestrijdingsmiddelen.

REGIONALE GOLF & GROEN WORKSHOPS

2018 GEEL IS HET NIEUWE GROEN

...en nu de wei in!

